

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Lelevelio g. 6, LT-01103 Vilnius,
tel. (0 5) 203 4696, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lrv.lt>, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 302308327
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai 2026-01- Nr. 3-
Į 2025-10-09 Nr. 4-01-9382

Kopija
Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
AB „Energijos skirstymo operatorius“
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
AB „Ignitis grupė“

DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOS AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ PRIJUNGIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PROCESUOSE

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija atsakydama į 2025 m. spalio 9 d. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos raštą Nr. 4-01-9382 „Dėl korupcijos rizikos analizės AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ prijungimo paslaugų teikimo procesuose“, pagal savo kompetenciją, teikia informaciją apie Korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktą rekomendacinio pobūdžio pasiūlymų planuojamą įgyvendinimą.

Informacija apie atliktus ir planuojamus atlikti veiksmus, siekiant įgyvendinti korupcijos rizikos analizėje pateiktus rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus, taip pat pateikiama Energetikos ministerijos interneto svetainėje [Korupcijos rizikos analizė - Lietuvos Respublikos energetikos ministerija](#).

PRIDEDAMA. Pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas, 7 lapai.

Energetikos viceministrė

Edita Gudauskienė

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS*

Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas
1. Kritinės antikorupcinės pastabos			
1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje).	1.1.1. Norminiuose teisės aktuose nurodyti informaciją, kuri turi būti pateikiama klientams išduodamos techninėse prijungimo sąlygose, įskaitant informaciją apie tinklo būklės įvertinimą, esamą techninę būklę, numatomas investicijas į tinklų rekonstrukciją ar plėtrą toje vietovėje ir trumpą informaciją apie pagrindinius techninius parametrus (pvz., linijos galingumas, įtampos lygis, transformatorinės galia), kurie pasikeis po klientui suteiktos paslaugos.	Planuojama įgyvendinti. Iki 2026 m. birželio 1 d. planuojama priimti Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Prijungimo tvarkos aprašas) ir (ar) kitų teisės aktų, reglamentuojančių elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, pakeitimus, kuriuose bus įtvirtintas aiškesnis ir detalesnis elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų sąlygų turinys. Planuojama, kad pakeitimai galėtų įsigalioti ir skirstomųjų tinklų operatoriaus bus įgyvendinti iki 2026 m. rugsėjo 1 d. Planuojama, kad skirstomųjų tinklų operatorius elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų sąlygose pateiks informaciją apie veiksmus, kuriuos tinklų naudotojas turi atlikti dėl jo objekto prijungimo prie elektros tinklų, ir informaciją apie tai, ar yra būtinybė prieš įrenginio prijungimą atlikti elektros tinklų pajėgumo didinimo ar plėtros veiksmus. Planuojame, kad bus pateikiama tokia informacija: 1. bendrosios procedūrinės nuostatos; 2. informacija, apie planuojamus skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklų rekonstrukcijos ar plėtros darbus, kita	

* Informaciją apie išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodytų pasiūlymų vykdymą ar numatomą įgyvendinimą prašome pateikti STT ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išvados dėl korupcijos rizikos analizės gavimo dienos.

		susijusi informacija su įrenginių prijungimu (susijusios kitos techninės sąlygos, informacija apie perdavimo tinklo operatoriaus keliamus reikalavimus, pateikiamas etapų aprašymas jei prijungimas vykdomas etapais ir kita informacija); 3. tinklų naudotojo įrangai taikomus techninius reikalavimus (tinklų naudotojo elektros tinklo daliai taikomi techniniai reikalavimai, nuorodos į įrenginių prijungimą reglamentuojančius teisės aktus ir kita informacija); 4. Operatoriaus elektros tinklų dalies techniniai sprendiniai, įrenginių prijungimo prie skirstomųjų tinklų taškas (pavyzdžiui, rajoninės transformatorių skirstyklos narvelis, 10 kV linija arba 10/0,4 kV transformatorinė), rajoninių pastočių, linijų, transformatorinių ar kitų skirstomųjų elektros tinklų įrenginių rekonstrukcijos poreikis, įrenginio prijungimo taško suformavimo techniniai reikalavimai ir kita informacija; 5. kita informacija kuri tiesiogiai įtakoja prijungimo prie elektros tinklų sprendinius.	
	1.1.2 Tikslinti techninius reikalavimus tinklų plėtrai dėl gamybos ir vartojimo įrenginių prijungimo, kad išduodamos prijungimo sąlygos atitiktų proporcingumo principą ir būtų nustatytos atsižvelgiant į konkretų kliento poreikį bei prijungimo galią.	Planuojama įgyvendinti. Planuojama iki 2026 m. spalio mėn. priimti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimus, nustatant skirstomųjų tinklų operatoriui pareigą elektros skirstomųjų tinklų technologinės plėtros standartą, kuriame nustatomi detalūs techniniai reikalavimai elektros tinklų plėtrai, derinti su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT). Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu elektros skirstomųjų tinklų technologinės plėtros standartas yra tvirtinamas AB „Energijos skirstymo operatorius“. Elektros skirstomųjų tinklų technologinės plėtros standarte nustatyti techniniai reikalavimai užtikrintų racionalią ir ekonomiškai efektyvią tinklų plėtrą, leistų pasiekti masto ekonomiją tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimui prie	

		elektros tinklų įsigyjant tipiška rinkoje naudojamus elektros įrenginius. Pažymėtina kad netipinių elektros įrenginių įsigijimas, visų pirma, apsunkintų prijungimui prie elektros tinklų reikalingus elektros tinklų rekonstravimo darbus, kadangi tokių įrenginių įsigijimui, priešingai nei tipinių įrenginių, būtų reikalingi ilgesni įsigijimo terminai, vėliau apsunkintų elektros tinklų gedimų šalinimą, kadangi netipinių įrenginių įsigijimas užtruktų.	
1.2. Laisvų naudoti ir generuoti galių rezervavimo sistema ir nevienodas galių rezervavimo skirtingoms prijungimo paslaugoms teikti teisinis reguliavimas sudaro sąlygas klientų piktnaudžiavimui, kai klientai gali rezervuoti perteklines galias, dirbtinai sumažinti tinklo prieinamumą ir apriboti kitų klientų galimybes gauti prijungimo paslaugą be tinklo plėtos. Tokia perteklinių galių rezervavimo praktika gali nepagrįstai sukurti tinklo plėtos poreikį, kurio kaštai gali būti perkelti kitiems vartotojams. Šios reguliavimo ir praktikos spragos didina korupcijos riziką ESO rezervuojant	1.2.1. Užtikrinti kaip galima panašesnius leistinos naudoti ir leistinos generuoti galios tinkle neatlygintino rezervavimo trukmės terminus.	Planuojama įgyvendinti. Iki 2026 m. spalio 9 d. planuojama peržiūrėti elektros tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų elektros tinklų prijungimo sąlygų galiojimo trukmę, atlikti analizę, įvertinant prijungimo prie elektros tinklų paslaugos procesų įgyvendinimo terminus ir esant poreikiui koreguoti teisės aktus, reglamentuojančius elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų (Prijungimo tvarkos aprašas).	

perteklines galias ir neskatina klientų atsakingai bei realiai vertinti rezervuojamos galios poreikį ir racionaliau rezervuoti tik reikalingas galias (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.3 skirsnyje).			
	1.2.2. Skatinant racionalų galios rezervavimą ir naudojimą, nustatyti optimalų neapmokestinamą galios dydį prijungimo paslaugų klientams ir (ar) jų grupėms ir įvesti galios mokestį ir (ar) galios dedamąją klientams rezervuojant galią, viršijančią neapmokestinamą galios dydį.	Igyvendinta. Racionalaus galios rezervavimo ir naudojimo skatinimas vartotojams įgalintas 2024 m. balandžio 1 d. įsigaliojusiais Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235, pakeitimais (VERT 2024 m. vasario 13 d. nutarimas Nr. O3E-168 „Dėl VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimo Nr. O3-235 „Dėl Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos“ pakeitimo“), kuriais vadovaujantis buvo nustatytos naujos vartotojų prijungimo įkainių grupės atsižvelgiant į leistiną naudoti galią ir geometrinį atstumą nuo įvadinės elektros apskaitos spintos (elektros tinklų nuosavybės ribos) iki artimiausios 0,4/(6)10kV transformatorinės. Atsižvelgiant į pastaruosius pokyčius stebimas vartotojų elgsenos pokytis – 2024 m. IV ketv. – 2025 m. III ketv. vidutinė įsigyjama leistina naudoti galia yra ~ 4 proc. mažesnė nei 2023 m. IV ketv. – 2024 m. III ketv. laikotarpiu, t. y. vartotojai, mokantys už prijungimo prie elektros tinklų paslaugą pagal VERT patvirtintus įkainius, atsakingiau įsivertina savo realius leistinos naudoti galios poreikius, atsižvelgiant į 1 kW prijungimo įkainį. Pažymėtina, kad didžiausias prijungtos naujos leistinos naudoti galios	

		pokytis stebimas III-ioje vartotojų grupėje, kuriai nustatyti prijungimo įkainiai yra didžiausi. Skirstomųjų tinklų operatorius AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) taip pat sudarė galimybę vartotojams gauti informaciją apie maksimalų esamo objekto elektros energijos vartojimą, taip suteikiant pagrindą objektyviai įvertinti papildomos galios poreikį. Taip pat atlikti kiti teisės aktų pakeitimai, leisiantys paprasčiau daliai tinklų naudotojų sumažinti leistiną naudoti galią, kartu atlaisvins elektros tinklų pajėgumus kitiems tinklų naudotojams, o tai leis optimizuoti investicijas į elektros tinklų plėtrą: 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Prijungimo tvarkos aprašo pakeitimai (2025 m. gruodžio 23 d. Energetikos ministro įsakymas Nr. 1-285 „Dėl Energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“), kuriais tam tikriems nebutiniams elektros energijos vartotojams, elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantiems vartotojams (toliau – gaminantis vartotojas), asmenims, pageidaujantiems prijungti energijos kaupimo įrenginius bei gamintojus, sudaromos sąlygos paprasčiau ir be papildomų mokesčių atsisakyti perteklinės leistinos naudoti galios. 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235 (toliau – Metodika), pakeitimai, kuriais vadovaujantis, nebutiniams vartotojams turimą elektros įrenginių leistiną naudoti galią pageidaujant mažinti praėjus daugiau nei 10 metų (kai buvo taikoma Metodikos 10.2 papunktyje nurodyta kainodara) arba daugiau nei 3 metams (kitais nei Metodikos	

		10.2 papunktyje nurodytais atvejais) nuo šios leistinos naudoti galios suteikimo (prijungimo paslaugos atlikimo (užbaigimo), galios mažinimo paslaugos kaina nebuitiniam vartotojui yra 0 Eur.	
1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika	1.3.1. Tobulinti prijungimo paslaugų kainodarą suteikiant teisę VERT įvertinti, peržiūrėti ir konsoliduoti visų prijungimo paslaugų kainodarą, užtikrinant, kad visiems tipinių prijungimo paslaugų teikimo atvejais, išskyrus atskiras objektyviai ir aiškiai apibrėžtas verslo klientų ir kitų netipinių klientų grupes, būtų taikomos vienodos diferencijavimo sąlygos už prijungimo paslaugas.	Igyvendinta. Gaminančių vartotojų atžvilgiu atlikti teisės aktų pakeitimai: - 2025 m. rugsėjo 30 d. įsigaliojo Prijungimo tvarkos aprašo 6¹³ punktas (Energetikos ministro 2025 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1-227 „Dėl Energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“), kuriame numatyta, kad tuo atveju, kai elektrinėms ir kaupimo įrenginiams suteikiama leistina generuoti galia yra ne didesnė kaip 1 kW, o didžiausias pajėgumas (Pmax) yra ne didesnis kaip 100 kW, taikoma supaprastinta elektrinių ir kaupimo įrenginių prijungimo tvarka, kai asmuo vadovaujasi operatoriaus paskelbtomis tipinėmis prijungimo sąlygomis ir pateikia deklaraciją operatoriui apie elektrinės, hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio įrengimą (toliau – rangovo deklaracija), o operatorius, gavęs tinkamai pateiktą rangovo deklaraciją, parengia arba atnaujina elektros tinklų nuosavybės ribų aktą ir įrengia apskaitos prietaisą, turintį nuotolinio rodmenų nuskaitymo į operatoriaus sistemas funkciją. Vadovaujantis šia nuostata, kadangi nėra numatytas prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas ar prijungimo įmokos mokėjimas, tokias elektrines ir kaupimo įrenginius prijungiantiems asmenims prijungimo įmoka nėra taikoma (t. y. ji yra lygi 0 Eur); - Sukurta galimybė gaminantiems vartotojams prijungimo paslaugą gauti teikiant grupinę paraišką, t. y. sudaryta galimybė formuoti bendrą vartotojų grupę prijungimo paslaugos	

(antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje).		suteikimui (Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235, 12 p.). Vartotojų atžvilgiu 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos pakeitimai, kuriais remiantis, nebuitiniams vartotojams turimą elektros įrenginių leistiną naudoti galią pageidaujant mažinti praėjus daugiau nei 10 metų (kai buvo taikoma Metodikos 10.2 papunktyje nurodyta kainodara) arba daugiau nei 3 metams (kitais nei Metodikos 10.2 papunktyje nurodytais atvejais) nuo šios leistinos naudoti galios suteikimo (prijungimo paslaugos atlikimo (užbaigimo), galios mažinimo paslaugos įmoka yra lygi 0 Eur. Aukščiau nurodyti pokyčiai leido išplėsti tipinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugų apimtį ir supaprastino prijungimo prie elektros tinklų procesą, suteikiant tinklų naudotojams galimybę iš anksto žinoti prijungimo paslaugų kainą. Pažymėtina, kad gamintojai paprastai įrengia didelės galios elektros energijos gamybos įrenginius, kurių įrengimas prie elektros tinklų daro reikšmingą įtaką elektros tinklų veikimui ir plėtrai. Dėl šios priežasties gamintojams nustatyti ir taikyti vienodą prijungimo įkainį nėra efektyvus ir nėra tikslinga, kadangi kiekvieno gamintojo elektros įrenginiams prijungti reikalingi techniniai sprendiniai yra paprastai individualūs, o įgyvendinami projektai pasižymi skirtingu mastu, technologiniais sprendimais ir specifiką. Atkreiptinas dėmesys, kad vienodo prijungimo įkainio nustatymas gaminantiems vartotojams lemtų, kad 90 procentų šių gaminančių vartotojų, kurie šiuo metu už prijungimo	

		paslaugą faktiškai nieko nemoka, turėtų padengti likusiems 10 procentų gaminančių vartotojų tenkančias prijungimo paslaugos išlaidas. Todėl manytina, kad STT siūlymas vertintinas kaip neproporcingas ir reikšmingai bloginantis gaminančių vartotojų padėtį.	
2. Kitos antikorupcinės pastabos			
3. Kitos pastabos			

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija 302308327, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOS AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS” PRIJUNGIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PROCESUOSE
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-01-09 Nr. 3-18
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Edita Gudauskienė, Energetikos viceministras
Sertifikatas išduotas	EDITA GUDAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-01-09 14:37:07 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-01-09 14:37:20 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E, SK ID Solutions AS EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-23 20:18:56 – 2030-01-23 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2025-05-16 11:31:08 iki 2028-05-15 11:31:08
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.85.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-01-09 15:36:33)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-01-09 15:36:33 DBSIS